

Rapport

Datum: 6 april 2006

Rapportnummer: 2006/136

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen de vorderingsprocedure op grond van de artikelen 130-134a van de Wegenverkeerswet 1994 te langzaam heeft afgewikkeld.

Beoordeling

I. Bevindingen

1. Het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) ontving op 15 april 2004 van de regiopolitie Limburg Noord een mededeling als bedoeld in artikel 130, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 (zie Achtergrond).
2. Het CBR nam op 25 mei 2004 het besluit dat verzoeker een onderzoek naar zijn rijvaardigheid of geschiktheid moest ondergaan en schorste de geldigheid van zijn rijbewijs. Dit hield in dat verzoeker, tot op de dag waarop het besluit omtrent de geldigheid van zijn rijbewijs werd genomen, dit rijbewijs niet mocht gebruiken. (Artikel 131 WVV 1994, zie Achtergrond)
3. Op 21 juli 2004 stuurde het CBR verzoeker een oproep voor een onderzoek door een arts op 23 september 2004.
4. Op 6 oktober 2004 ontving het CBR de uitslag van de arts.
5. Bij brief van 16 november 2004 berichtte het CBR verzoeker dat hij geschikt was een motorvoertuig te besturen en dat het rijbewijs was ingesloten. Aangezien het rijbewijs ontbrak, nam verzoeker contact op met het CBR. Per aangetekende brief van 17 november 2004 zond het CBR alsnog verzoeker zijn rijbewijs.
6. Op 6 januari 2005 diende verzoeker een klacht in bij het CBR over onder meer de duur van de vorderingsprocedure. Bij brief van 7 april 2005 zond het CBR verzoeker de beslissing op de klacht en verklaarde de klacht over de behandelingsduur niet gegrond. In dit verband deelde het CBR het volgende mee:

“...Het besluit tot het opleggen van het onderzoek naar de geschiktheid en tot het schorsen van de geldigheid van het rijbewijs dateert van 25 mei 2004. De schriftelijke mededeling van de regiopolitie Limburg Noord werd door het CBR ontvangen op 15 april 2004. Het besluit is derhalve niet binnen de daartoe gesteld termijn van vier weken zoals genoemd in artikel 131, eerste lid WVV 94 genomen. Dit betekent naar het oordeel van de algemeen directeur van het CBR niet dat het CBR niet meer bevoegd was om het besluit van 25 mei 2004 te nemen. De termijn van artikel 131, eerste lid WVV 94 geldt immers volgens vaste jurisprudentie niet als een fatale termijn, maar als een termijn van orde. Hierbij wordt

opgemerkt dat het CBR er altijd naar zal streven om een zaak binnen de gestelde termijn af te handelen. De besluitvorming kan echter, in verband met een zorgvuldige besluitvorming, soms langer in beslag nemen.

Bij brief van 21 juli 2004 bent u vervolgens opgeroepen voor een onderzoek op 23 september 2004. De uitslag van dit onderzoek is bij besluit van 16 november 2004 schriftelijk aan u meegedeeld. Naar het oordeel van het CBR zijn hiermee de in artikel 133, derde lid en artikel 134, eerste lid WVV 94 genoemde termijnen nagenoeg in acht genomen. Beide genoemde termijnen gelden eveneens niet als fatale termijnen, maar als termijnen van orde.

(...)

Ten aanzien van uw klacht dat u is medegedeeld dat u 6 weken moest wachten tot de bezwaartermijn verlopen zou zijn en dat u daarna pas zou kunnen worden opgeroepen, kunnen wij u het volgende meedelen. In de standaard procedure roepen wij een betrokkene niet op voor een onderzoek naar de geschiktheid zolang de bezwaartermijn van 6 weken nog niet is verstreken. Aangezien in uw geval de geldigheid van uw rijbewijs toentertijd was geschorst, had de medewerker van de divisie Vorderingen u wel kunnen oproepen voor het onderzoek. Dit is echter niet gebeurd. Het is thans niet meer na te gaan, maar zeker niet vanzelfsprekend dat de afspraak dan eerder had plaatsgevonden. Wij blijven voor het oproepen van betrokkenen afhankelijk van de keuringstijden die ons worden doorgegeven door keurend artsen...”

7. Het CBR heeft er in het kader van het onderzoek van de Nationale ombudsman op gewezen dat reeds in de interne klachtbehandeling was ingegaan op de wettelijke termijnen welke in het kader van de vorderingsprocedure worden gehanteerd. Daarbij liet het CBR weten er altijd naar te streven om de procedure binnen de gestelde termijnen af te handelen. Bepaalde factoren kunnen, aldus het CBR, een overschrijding van de termijn veroorzaken. De factoren die het CBR noemde waren: de ingewikkeldheid van de zaak en het daarmee samenhangende feit dat zorgvuldigheid betracht dient te worden bij het nemen van besluiten.

Het CBR betreurde dat betrokkene, vanwege de (geringe) termijnoverschrijdingen langer in onzekerheid had verkeerd over de afhandeling van de vorderingsprocedure.

II. Beoordeling

8. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden.

9. De vorderingsprocedure op grond van de artikelen 130-134a van de Wegenverkeerswet 1994 (WVV 94; zie Achtergrond) is erop gericht vast te stellen of de bestuurder van een motorvoertuig ten aanzien van wie het vermoeden is gerezen dat hij ongeschikt is om een

motorvoertuig te besturen, inderdaad de geschiktheid daarvoor mist. In dat verband is betrokkene verplicht deel te nemen aan een onderzoek naar zijn geschiktheid. Het onderzoek bestaat in de regel uit een onderzoek door een arts. Indien betrokkene het niet eens is met de uitslag van dit (eerste) onderzoek kan hij om een tweede onderzoek verzoeken.

Op basis van de onderzoeksresultaten kan het rijbewijs van betrokkene ongeldig worden verklaard.

10. In de artikelen 130-134a WVV 94 is niet aangegeven binnen welke termijn het CBR de vorderingsprocedure moet afronden. Wel is in artikel 131, eerste lid, WVV 94 bepaald dat het CBR het besluit tot het doen ondergaan van een onderzoek zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de mededeling inzake het bestaan van een vermoeden van ongeschiktheid dient te nemen. Voorts is in artikel 133, tweede lid, WVV 94 bepaald dat het onderzoek zo spoedig mogelijk aanvangt. De door het CBR aangewezen deskundige dient de onderzoeksbevindingen zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen acht weken na aanvang van het onderzoek schriftelijk aan het CBR mee te delen. In artikel 134, eerste lid, WVV 94 staat weergegeven dat het CBR vervolgens zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van die onderzoeksbevindingen, de uitslag van het onderzoek dient vast te stellen.

11. In de artikelen 131, eerste lid, 133, tweede en derde lid, en 134, eerste lid, WVV 94 wordt keer op keer gesproken van handelingen die in het kader van de vorderingsprocedure “zo spoedig mogelijk” moeten worden verricht. De wetgever heeft dus voor ogen gehad dat de vorderingsprocedure zo spoedig mogelijk wordt afgerond. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman is dit temeer van belang in die zaken waarin sprake is van schorsing van het rijbewijs, een maatregel die voor de betrokkene nadelig is en hem zelfs zeer grote schade kan berokkenen. De betrokkene heeft juist in zo'n geval belang bij een snelle beslissing.

12. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat tussen de mededeling van de politie en de mededeling van het CBR dat verzoekers rijbewijs niet ongeldig werd verklaard een periode van ongeveer zeven maanden lag. In eerste instantie heeft het CBR er zes weken over gedaan om verzoeker te berichten dat er onderzoek naar de geschiktheid moest plaatsvinden. Dit is ongeveer twee weken langer dan de uiterste termijn die de wet in artikel 131, eerste lid, WVV 94 toestaat. Daarna heeft het bijna twee maanden geduurd voordat verzoeker een oproep ontving voor een onderzoek dat pas ongeveer twee maanden daarna zou plaatsvinden. Nadat het CBR op 6 oktober 2004 de uitslag van de arts ontving, heeft het CBR verzoeker pas bij brief van 16 november 2004 over deze uitslag geïnformeerd.

13. Het CBR heeft in het kader van het onderzoek aangegeven dat bepaalde factoren een overschrijding van de termijn kunnen veroorzaken, zoals de ingewikkeldheid van de zaak

en het daarmee samenhangende feit dat zorgvuldigheid betracht dient te worden bij het nemen van besluiten.

Voorts heeft het CBR erop gewezen dat de termijnen waar het hier om gaat geen fatale termijnen zijn maar termijnen van orde. Deze reactie van het CBR vormt een volstrekt onvoldoende rechtvaardiging voor het gebrek aan voortvarendheid dat in deze zaak is betracht. Het CBR heeft slechts in algemeenheden gereageerd en niet aangegeven waarom *in de onderhavige zaak* de ingewikkeldheid of de vereiste zorgvuldigheid een verklaring zou vormen voor het feit dat de totale procedure ongeveer zeven maanden in beslag heeft genomen. In het bijzonder heeft het CBR geen verklaring gegeven voor het feit dat de beslissing tot schorsing van de geldigheid van het rijbewijs en de aanvang van het onderzoek vier maanden hebben gelegen, hoewel de wet voorschrijft dat het onderzoek *zo spoedig mogelijk* aanvangt. Indien de reactie van het CBR aldus moet worden verstaan dat het feit dat een wettelijke termijn voor een bestuursorgaan geen fataal karakter heeft, zou meebrengen dat overschrijding van die termijn niet onbehoorlijk is, getuigt deze van miskennis van het behoorlijkheidsvereiste van voortvarendheid.

14. Zoals hiervóór onder II.11 staat weergegeven, heeft de wetgever het CBR aangespoord de vorderingsprocedure zo spoedig mogelijk af te ronden. Het is dus van belang dat over het vermoeden dat iemand niet geschikt is een motorvoertuig te besturen, zo snel mogelijk duidelijkheid wordt verschaft, temeer in die zaken waarin sprake is van schorsing van een rijbewijs. Verzoeker heeft in dit geval ongeveer zeven maanden niet over zijn rijbewijs kunnen beschikken. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het CBR bij deze vorderingsprocedure in strijd heeft gehandeld met het vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen is gegrond, wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

AANBEVELING

De Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen wordt in overweging gegeven met verzoeker in overleg te treden over een tegemoetkoming in de schade die verzoeker heeft geleden doordat hij zijn rijbewijs onnodig lang heeft moeten missen.

Bij brief van 25 april 2006 heeft het CBR de Nationale ombudsman laten weten de aanbeveling op te volgen. Het CBR heeft contact met verzoeker opgenomen om in minnelijk overleg tot een tegemoetkoming in de schade te komen. Het CBR heeft in

september een bedrag aan verzoeker overgemaakt.

Onderzoek

Op 13 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer W. te Maasbree, met een klacht over een gedraging van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen te Rijswijk.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen verzocht op de klacht te reageren. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het CBR werd telefonisch om nadere informatie verzocht.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van het CBR gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Klachtbrief verzoeker aan CBR van 6 januari 2005.
2. Reactie op klachtbrief CBR aan verzoeker van 7 april 2005.
3. Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van verzoeker van 23 april 2005.
4. Reactie CBR op onderzoek Nationale ombudsman van 13 juli 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Wegenverkeerswet 1994

Artikel 130, eerste lid

"1. Indien bij de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen personen een vermoeden bestaat dat de houder van een rijbewijs niet langer beschikt over de rijvaardigheid dan wel over de lichamelijke of geestelijke geschiktheid, vereist voor het besturen van een of meer categorieën van motorrijtuigen waarvoor dat rijbewijs is afgegeven, doen zij daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling aan het CBR onder vermelding van de feiten en omstandigheden die aan het vermoeden ten grondslag liggen. Bij ministeriële regeling worden de feiten en omstandigheden aangewezen die aan het vermoeden ten grondslag dienen te liggen en worden ter zake van de uitoefening van deze bevoegdheid nadere regels vastgesteld."

Artikel 131

"1. Indien een schriftelijke mededeling als bedoeld in artikel 130, eerste lid, is gedaan, besluit het CBR in de bij ministeriële regeling aangewezen gevallen dat betrokkene zich dient te onderwerpen aan een onderzoek naar zijn rijvaardigheid of geschiktheid. Het besluit wordt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de mededeling genomen.

2. Het CBR bepaalt de aard van het onderzoek en bepaalt door welke deskundige of deskundigen het onderzoek zal worden verricht.

3. Bij het besluit, bedoeld in het eerste lid,

a. wordt in de gevallen, bedoeld in artikel 130, derde lid, de geldigheid van het rijbewijs van betrokkene voor een of meer categorieën van motorrijtuigen geschorst tot de dag waarop het in artikel 134, derde lid, bedoelde besluit van kracht wordt."

Artikel 133

"1. Het onderzoek kan in gedeelten plaatsvinden. Tijd en plaats van het onderzoek worden overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde regels vastgesteld.

2. Het onderzoek vangt zo spoedig mogelijk aan.

3. De bevindingen van het onderzoek worden door de deskundige of deskundigen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk acht weken na aanvang van het onderzoek dan wel van het eerste gedeelte daarvan, schriftelijk medegedeeld aan het CBR.

4. Het CBR kan in bijzondere gevallen toestaan dat door de deskundige of deskundigen van de in het derde lid genoemde termijn wordt afgeweken."

Artikel 134

"1. Het CBR stelt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van de bevindingen van de deskundige of deskundigen, de uitslag van het onderzoek vast. Van deze uitslag doet het CBR mededeling aan betrokkene (...)."